

Jaarverslag 2011
van de Snuiftabak- en Specerijenmolens
"De Ster" en "De Lelie"
en
Stichting De Kralingse Snuif en Specerijen Compagnie
De Ster en De Lelie

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	2
DE MAALPLOEG	3
DRAAI- EN MAALACTIVITEITEN	3
ONDERHOUD	5
BIOTOOP	6
BEZOEKERS	7
PUBLICITEIT	7
WEBSITE	8
HET JAAR IN CIJFERS	8
DE GRAFIEKEN	11
DE STICHTING	12
FINANCIEEL JAARVERSLAG	15

Inleiding

Het is ons een genoegen u ook dit jaar weer een gecombineerd jaarverslag te kunnen aanbieden van de molens aan de Kralingse Plas en de Stichting de Kralingse Snuif en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie.

De samenstelling van de maalploeg heeft dit jaar wederom wijzigingen ondergaan.

Dit jaar mochten we ook weer ondersteuning van onze sponsors ontvangen.

Er konden twee "nieuwe" historische soorten aan het assortiment worden toegevoegd. De Gingerbread Snuff en de Limburger tabak. Ook konden we een nieuwe tabaksvrije snuif aan ons assortiment toevoegen: de Potpourri No. 2.

De "met windkracht" gemalen kaneel wordt voornamelijk afgenomen door bezoekers van de molen die na hun bezoek een busje meenemen. Er zijn nu drie molenwinkels die onze kaneel afnemen.

Dit jaar hebben we de website voorzien van een echte webwinkel. Of dit ook een vergroting van de afzet zal opleveren zal volgende jaar moeten blijken.

Een aantal pogingen om door sponsoring en deelname aan verschillende wedstrijden te proberen geld te genereren om op de bovenverdieping van het karottenfabriekje een museum over snuiftabak, specerijen en de historie van het "Hioolen complex" in te richten heeft tot onze spijt weinig resultaat opgeleverd.

We werden dit jaar wel door de "European Route of Industrial Heritage" geaccepteerd als lid en worden vermeld in de route Productie en Handel.

Tot onze grote spijt moesten we constateren dat de gemeenteraad van Rotterdam bij de behandeling van de begroting 2012 het

beleidsvoornemen heeft uitgesproken om de alle molens af te stoten. Een woord van dank aan de personen, bedrijven en organisaties die het voortbestaan van de molens mede mogelijk maken is hier zeker op z'n plaats.

Wij hopen dat u ook nu weer met genoeg kennis zult nemen van dit jaarverslag.

De maalploeg

Dit jaar zijn er ook weer wijzigingen te melden. Begin dit jaar konden we 2 leerling molenaars Jan Bruins en Martin Reijnhout begroeten. Zij willen bij ons de voor hun examen benodigde praktijken komen maken. Zij zijn daarvoor donderdags op de molens.

De samenstelling per 31 december was:

G. van Harrewijen	Mentormolenaar
J. Bes	Vrijwillig molenaar
J. Bakker	Vrijwillig molenaar
B. Batenburg	Vrijwillig molenaar
N. Kemp	Leerling molenaar
A. van Strien	Lid
J. Bruins	Leerling molenaar
M. Reijnhout	Leerling molenaar

Draai- en maalactiviteiten

Behalve het bezoek tijdens de normale openingstijden, op de tweede zaterdag van de maand en meestal op donderdag als de molens draaien, zijn de volgende activiteiten het vermelden waard.

Snuiftabakfabricage

Op basis van de door Lippoel Leaf B.V. ter beschikking gestelde tabak produceren we nu een beperkt assortiment snuiftabak, voor het grootste deel gebaseerd op historische recepten. Dit jaar werd het assortiment uitgebreid met twee nieuwe soorten: Gingerbread Snuff en Limburger tabak en nieuwe tabaksvrije snuif: Potpourri No. 2.

De Gingerbread Snuff bestaat uit pure Virginia tabak, gearomatiseerd met gingerbread aroma. De Limburger tabak, vernoemd naar het Duitse plaatsje Limburg, is een gefermenteerde snuif op basis van Virginia tabak, gearomatiseerd met diverse specerijen, rozenwater en lavendelwater. De Potpourri No. 2 is evenals de No. 1 samengesteld uit bloemen, specerijen en etherische oliën.

De karotten voor de St. Omer No. 1 snuif zijn dit jaar de stampkuip

in gegaan en worden fijn gestampt. Het vochtgehalte was in tegenstelling tot de verwachting zo hoog dat aan het eind van het jaar nog geen zeefbaar product beschikbaar was. Het stampen wordt voortgezet en we hopen komend jaar de productie rond te krijgen. Ondertussen worden weer nieuwe karotten getrokken.

Dit jaar is de reconstructie van het koppel snuifstenen in de Lelie gereed gekomen. De eerste experimenten met gestampte droge Virginia tabak leverden niet het gewenste resultaat. Dit deed de vraag rijzen hoe dit koppel stenen in het verleden precies gebruikt werd. Het verhaal is dat de snuif zogenaamd heet gemalen werd om eventueel bederf te bestrijden. We zullen komend jaar hiermee verder experimenteren.

Specerijenmaaldery

Ook dit jaar is op de kollergang van De Ster weer kaneel gemalen. We hebben deze kaneel als "met windkracht gemalen" specerij op de markt gebracht. Dat de geur van deze specerij door het publiek gewaardeerd wordt blijkt wel, want van veel bezoekers horen we bij binnenkomst: "Wat ruikt het hier lekker, is dat kaneel?" Ook de verkoop van busjes kaneel wordt door het publiek op prijs gesteld.

Op het koppel platte stenen in De Ster werd evenals vorig jaar weer regelmatig piment gemalen.

Op de kollergang in De Lelie werd dit jaar ook weer piment gemalen.

In de kapperij van De Lelie zijn nu bijna alle kuipen gevuld met sereh. Om te zorgen dat we hier weer kunnen stampen zonder alle stof werd de sereh aangevocht met water en zonnebloemolie.

De expositie

Op de voorraadzolder van De Ster trekt de kleine expositie van Silvo BV over specerijen en de historische banden tussen de molens en dat bedrijf nog steeds de aandacht. Dat het merk "De Ster" populair was blijkt wel uit het feit dat nog steeds heel veel mensen de busjes herkennen: "Ja die gebruik ik nog wel".

Tot onze spijt is er vorig jaar een einde gekomen aan de sponsoring door Silvo B.V. doordat het moederbedrijf McCormick in Papendrecht nog slechts een distributiepunt van Silvo producten gehandhaafd heeft.

Sinds molendag 2007 is op een aantal panelen de expositie "Molens rond de Kralingse plas" te zien. De expositie geeft een beknopt overzicht van de geschiedenis van de molens die rond de plas gestaan hebben.

Ook geeft een aantal reclameborden en een vitrine een kleine selectie van de vele snuifsoorten die nog steeds over de gehele wereld gebruikt worden.

Van de kinderen van de heer A. den Outer mochten we een aantal bundels tabaksbladeren ontvangen die door hun vader als laatste makelaar in tabak bewaard zijn gebleven. Deze bundels zijn ook in de expositie opgenomen.

Tevens zijn een klein formaat kerfmachine en tabakstrommel aanwezig. Deze zijn geschonken door de weduwe van de heer Van Beek oud voorzitter van de Vereniging Nederlandse Kerftabakindustrie.

De tabaksplantage

Dit jaar hebben we weer rooktabak, *Nicotiana tabacum*, boerentabak, *Nicotina rustica* en siertabak, *Nicotiana allata* naast molen De Lelie gekweekt. Hoewel weinig, hebben we dit jaar toch weer tabak geoogst. Veel bezoekers verbazen zich steeds weer dat er hier tabak gekweekt kan worden.

Koninginnedag

De molens zijn zoals gebruikelijk, met om en om rood wit blauwe en oranje vlaggen tussen de enden en de driekleur met wimpel in top, versierd. Er zijn verder geen activiteiten geweest.

4 en 5 mei

Op 4 mei hebben beide molens van 16 tot 20 uur in de rouw gestaan met de driekleur halfstok.

Op 5 mei zijn de molens weer mooi gezet, maar nu met afwisselend de nationale driekleur en de groen wit groene vlaggen van de stad Rotterdam tussen de enden en de driekleur in top. Er zijn verder geen activiteiten geweest.

Nationale Molendag

Het weer was gunstig, zonnig en een lekker windje uit het westen. We mochten dit jaar zo'n 90 bezoekers ontvangen.

Open Monumentendag

De molens waren dit jaar ook weer als traditionele monumenten opgenomen in de publicatie van Open monumentendag. Het weer werkte mee: zonnig en een lekker windje uit het zuiden. We konden geschat zo'n 110 bezoekers verwelkomen waarvan een kleine 10% buitenlanders.

Onderhoud

Het onderhoud aan de molens valt grofweg gesproken in twee delen uiteen. Het groot onderhoud, uitgevoerd door vaklieden, hierbij moet gedacht worden aan molenmakerswerk, schilderwerk en dergelijke en het routinematig onderhoud, dat door de molenaars wordt uitgevoerd.

Groot onderhoud

Dit jaar is de brandmeldinstallatie in beide molens uitgebreid gecontroleerd en herzien na een aantal valse meldingen. De Lelie heeft dit jaar weer zijn schilderbeurt gehad en er zijn ook een lange en een korte schoor vernieuwd.

Dit jaar is de reconstructie van het gaande werk in De Lelie gereed gekomen. Het koppel snuifstenen heeft een nieuwe maalstoel gekregen. Het spoorwiel is weer in orde gemaakt en ook de windas en het luiwerk is weer in oorspronkelijke staat gebracht.

Het hek bij De Ster werd weer operationeel gemaakt. Dit kwam goed uit omdat dit jaar op de Plaszoom betaald parkeren werd ingevoerd.

Routinematig onderhoud

Ook dit jaar werd het knotten van de bomen op de werf van De Lelie en De Ster weer voortgezet. De goten werden regelmatig geschoond. Diverse taatsen, lagers en zeilrails werden regelmatig gesmeerd en de kammen gewassen. Hekwigjes werden vastgezet en eventueel vervangen.

De Lelie

De wipstok werd in orde gemaakt. Het luiluik op de wentelaszolder werd weer operationeel gemaakt en de vuist van een stamper van kuip 3 werd vastgezet.

De Ster

Een dakpan van de kantsteenloods werd vervangen en daarmee de lekkage verholpen. De balie werd een aantal malen ontalgd. Ook werd het onkruid intensief bestreden. De schijfloop van de wentelas en een borgpen van een kam werden weer vastgezet. Ook werden de lagers van de wentelas schoongemaakt en opnieuw vastgezet en geborgd. De ventilatie van de kast met AV apparatuur werd verbeterd. Het penlager werd schoongemaakt en van nieuwe reuzel voorzien.

Biotoop

Dit is een blijvende ergernis voor de molenaars. Ondanks alle pogingen om tot een meer aanvaardbare situatie voor de molens te komen, is de medewerking van de (deel)gemeente minimaal.

In het bestemmingsplan Kralingse Bos van 2008 werd voor de molens een molenbeschermingszone opgenomen. Dat houdt in dat binnen 100 meter rond de molen geen bebouwing of beplanting hoger dan de onderste punt van de wiek mag worden opgericht. Tussen 100 en 400 meter mag de hoogte van de bebouwing/beplanting niet 1/30 hoger zijn dan van de afstand tussen het bouwwerk/beplanting en de molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wiek.

Eind 2008 werd door de werf Kralingen-Crooswijk van Gemeentewerken het bosperceeltje ten zuiden van De Ster geknot.

Na een werkbezoek van de portefeuillehouder Wonen, Buitenruimte en Milieu van de deelgemeente Kralingen-Crooswijk en een deputatie van betrokken ambtenaren in mei 2009 bleek dat: "de situatie inderdaad onvoldoende is" en dat: "Het beheer van de beplanting er in de toekomst op gericht zal zijn de windvang te verbeteren of toch in ieder geval niet te verslechteren." en: "Verdere mogelijkheden voor verbeteren van het zicht op de molens zijn beperkt."

Vorig jaar is in het kader van het provinciale themajaar 2011 Kinderdijk en de Zuid Hollandse molens door de vereniging De Hollandsche Molen een nieuwe biotoopbeoordeling uitgevoerd. Wat het resultaat voor de molens aan de Kralingse plas is, is nog steeds niet bekend. Wel zouden de ambtenaren van de provincie, die samen met Sanneke Nulkens, lid van Provinciale Staten in december 2010 in het kader van de Nationale Vrijwilligersdag een bezoek aan de molen bracht, aandacht aan de situatie schenken. Tot op heden is er nog geen reactie van de provincie en is er ook geen verandering in de

situatie gekomen.

Volgens Het Nederlandse Molenbestand van 1997! krijgt de biotoop van zowel De Ster als De Lelie het cijfer 2 op een schaal van 5. Dit cijfer heeft de volgende definitie:

Bedenkelijk. Grotendeels (270°) ingebouwd of ingegroeid.

-er is rond de molen veel bebouwing die te hoog is. Of er staan teveel bomen;

-slechts bij één bepaalde windrichting kan de molen nog malen.

Als, wat de windvang betreft, een cijfer 3 gegeven zou worden, maar de belevingswaarde is gering, dan komen we in zo'n geval op het cijfer 2.

De belevingswaarde wordt gedefinieerd als 't volgt:

Daarbij wordt erop gelet hoe de molen tegen de lucht afsteekt, hoeveel vrije ruimte hij om zich heen heeft en of de schaal van de omgeving past bij de molen.

Wat het resultaat van biotoopbeoordeling 2010 is, is bij de totstandkoming van dit jaarverslag nog steeds niet bekend. Het Nederlandse Molenbestand is in 1997 uitgekomen. Sindsdien zijn aan de noordkant van de molens hoogopgaande bomen, zoals eiken, iepen, essen en elzen aangeplant waardoor de situatie op termijn nog verder zal verslechteren.

Bezoekers

Zoals gebruikelijk waren de molens dit jaar weer elke tweede zaterdag van de maand en op een groot aantal donderdagen voor publiek geopend.

Het totaal aantal bezoekers is dit jaar weer gestegen. We ontvingen, geschat, zo'n 1318 bezoekers. De buitenlandse bezoekers maakten dit jaar ca. 9% van het totaal uit. Onder de buitenlanders waren Spanjaarden en Russen de grootste groepen met elk ca. 2%. Het ging daarbij om een uitwisselingsprogramma van het Emmaeuscollege. Verder waren onder de buitenlandse bezoekers Amerikanen (1,3%), Britten (1,1%) en Singaporezen (1,1%) het sterkst vertegenwoordigd. Nederlandse groepen die de molens bezochten waren: groep 6 van de Prinses Julianaschool, een groep van OBS West uit Capelle aan den IJssel, de buitenschoolse opvang 't Kwartelhuis uit Zevenhuizen, jeugdleden van de Vereniging de Zaaansche Molen, enkele groepen Rotterdamse ambtenaren van de afdeling Beheer Buitenruimte en een groep vrijwilligers van Slachtofferhulp Hoekse Waard. Daarnaast bezochten ook groepen particulieren en een enkel bedrijf de molens. Ook werden dit jaar in het kader van de VIP-behandelingen van de Rotterdam pas 4 bijeenkomsten georganiseerd waarbij de bezoekers met een plaatje en een praatje kennis konden maken met de historische snuiffabricage. Ook werden in het kader van het Jeugdvakantiepaspoort op de donderdagen in de zomervakantie rondleidingen gegeven.

Publiciteit

Dit jaar verschenen er interviews en artikelen in De Havenloods, De

Panorama en Jong010.

In januari werd een interview gegeven voor Radio Rijnmond en in februari maakte TV Rijnmond opnames voor hun programma "Aanpakken".

Op YouTube zijn ook enkele filmpjes over de molens te vinden.

Daarnaast zijn de molens ook te vinden op diverse websites voor uitstapjes.

Website

Onze lid Jan Bakker heeft zich ook dit jaar bezig gehouden met de vernieuwing van onze website. De website is nu gekoppeld aan een "echte" webwinkel. Sinds november kunnen klanten nu direct via de webwinkel bestellen. Het adres is als vanouds:

<http://www.snuifmolens.nl>

De website werd over de hele periode dat deze in de lucht is en tot en met 31 december 2011 31.367 maal bezocht. Hiervan kwam 83,3% uit Europa; 13,2% uit Noord-Amerika; 1,0% uit Azië 0,5% uit Australië; 0,4% uit Zuid-Amerika; 0,2% uit Afrika; 0,1% uit Midden-Amerika. Van 1,3% kon niet vastgesteld worden uit welk werelddeel. Het merendeel van de bezoeken kwam uit Nederland: 57,7%. De VS kwam op tweede plaats met 12,1%, verder waren er nog bezoeken uit 87 andere landen.

Het jaar in cijfers

De molens

De Ster	2011	2010	2009	2008	2007
Aantal draaidagen	69	75	74	69	67
Aantal draaiuren	392	414	392	370	342
Tellerstand per 31/12	781369	642500	466545	324525	191691
Aantal omwentelingen	138869	175955	142020	132834	108780

De Lelie	2011	2010	2009	2008	2007
Aantal draaidagen	29	38	30	29	29
Aantal draaiuren	162	209	157	162	154
Tellerstand per 31/12	926000	846979	730070	649614	564170
Aantal omwentelingen	79021	116909	80456	85444	75736

De bezoekers

Land	2011		2010		2009		2008		2007	
	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.
Nederland	1195	89,9	884	86,8	772	87,9	753	91,1	793	89,0%
Spanje	26	2,0			20	2,3	4	0,5	11	1,2%
Rusland	25	1,9			4	0,5			1	0,1%
USA	17	1,3	6	0,6	27	25,5	37	4,5	4	4,1%
Engeland	14	1,1	12	1,2	20	2,3	1	0,1	28	3,1%
Singapore	14	1,1								
België	7	0,5	65	6,4			2	0,2	3	0,3%
Polen	5	0,4	4	0,4					3	0,3%
Frankrijk	3	0,2	4	0,4			1	0,1		
Japan	2	0,2	1	0,1						
Roemenië	2	0,2			5	0,6				
Portugal	2	0,2			2	0,2	1	0,1	1	0,1%
Mexico	2	0,2								
Argentinië	2	0,2								
Vietnam	2	0,2								
Peru	2	0,2								
Uruguay	2	0,2								
Duitsland	1	0,1	4	0,4	3	0,3	4	0,5	31	3,5%
Denemarken	1	0,1							2	0,2%
Italië	1	0,1	10	1,0	2	0,2	1	0,1		
Zuid Afrika	1	0,1	2	0,2						
Bolivia	1	0,1								
Maleisië	1	0,1								
Estland	1	0,1								
Oostenrijk							1	0,1		
Canada			3	0,3			5	0,6	1	0,1%
Nieuw Zeeland									2	0,2%
Schotland					4	0,5				
Australië			4	0,4			5	0,6	2	0,2%
Bulgarije			4	0,4	1	0,1				
Zwitserland									1	0,1%
Griekenland			3	0,3						
Brazilië					4	0,5				
China			3	0,3			3	0,4		
Zuid Korea			3	0,3						
Turkije					7	0,8	4	0,5	6	0,7%
Philippijnen			1	0,1						
Hongarije					7	0,8				
Hongkong			4	0,4						
Tsjechië									2	0,2%
India							5	0,6		
Marokko			2	0,2						
China			1	0,1			2	0,2	3	0,3%
Litouwen									2	0,2%
Pakistan									2	0,2%
Kongo							1	0,1		
Afghanistan							2	0,2		
Slowakije					2	0,2				
Noorwegen					2	0,2				
Totaal buitenland	134	10,1	135	13,2	106	12,1	74	8,9	98	11,0%
Totaal	1329	100,0	1019	100,0	878	100,0	827	100,0	891	100,0%

De website

Aantal bezoeken per jaar

Jaar	2011	2010	2009	2008	2007
Aantal	5826	5362	2646	3067	4217

De dip in 2008 en 2009 is het gevolg van verschil in telling. In deze jaren zijn de bezoeken geteld, terwijl daarvoor en daarna "page views" zijn geteld. Het aantal bezoeken ligt zo'n 40% - 50% lager dan het aantal "page views".

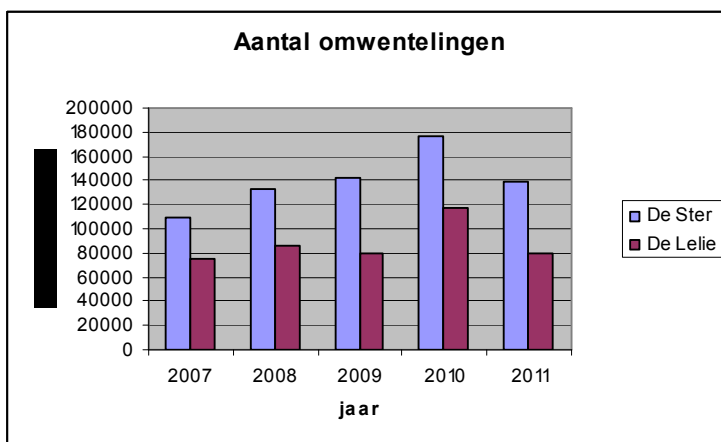
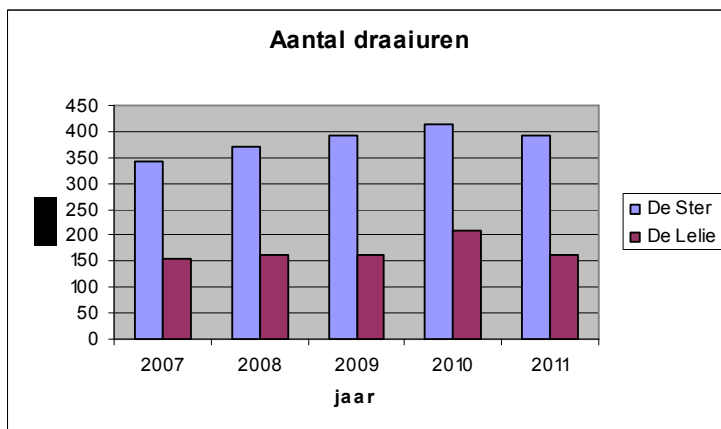
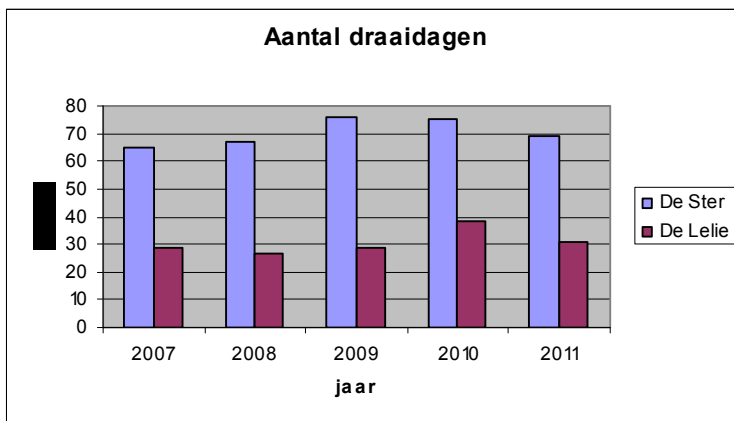
Totaal aantal bezoeken per land (Cumulatief)

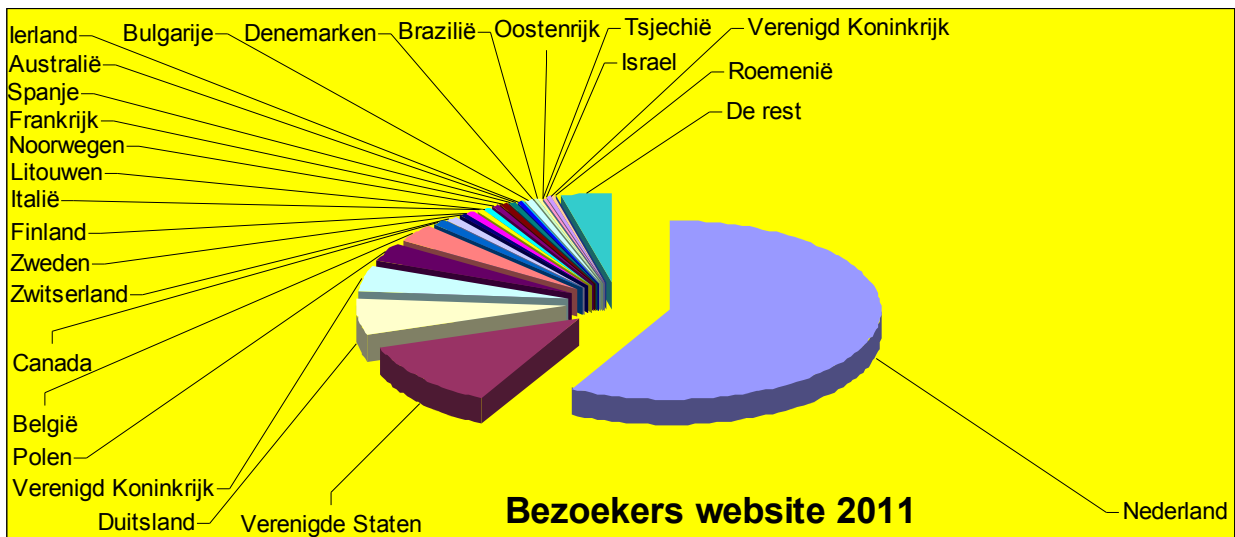
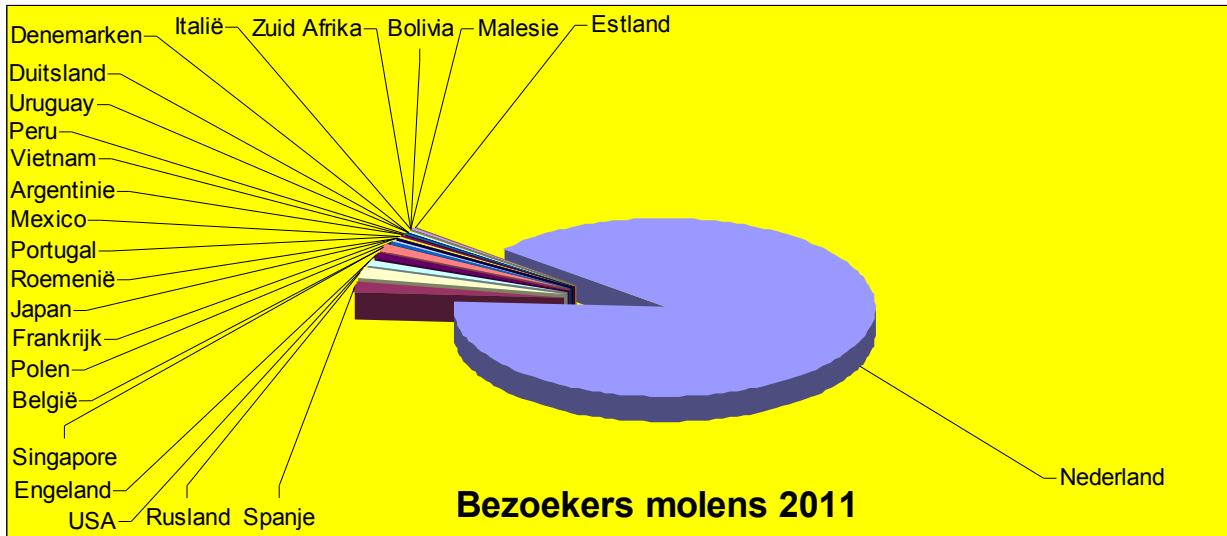
Herkomst	2011		2010		2009		2008		2007		2006	
	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.
Nederland	18.106	57,7	15.102	59,1	12.712	63	11.054	63,0	9.192	63,6	6.839	66,7
Verenigde Staten	3.787	12,1	3.253	12,7	2.351	11,6	2.034	11,6	1.602	11,1	929	9,1
Duitsland	2.072	6,6	1.575	6,2	1.194	5,9	1.012	5,8	861	6,0	570	5,6
Verenigd Koninkrijk	1.487	4,7	1.129	4,4	794	3,9	772	4,4	612	4,2	291	2,8
Polen	1.046	3,3	559	2,2	167	0,8	152	0,9	91	0,6	29	0,3
België	907	2,9	806	3,2	672	3,3	593	3,4	527	3,6	403	3,9
Canada	355	1,1	253	1,0	179	0,9	159	0,9	140	1,0	100	1,0
Zwitserland	267	0,9	183	0,7	100	0,5	90	0,5	69	0,5	38	0,4
Zweden	234	0,7	182	0,7	147	0,7	132	0,8	101	0,7	72	0,7
Finland	213	0,7	182	0,7	107	0,5	96	0,5	72	0,5	28	0,3
Italië	187	0,6	103	0,4	78	0,4	65	0,4	42	0,3	33	0,3
Litouwen	184	0,6	135	0,5	79	0,4	22	0,1	19	0,1	12	0,1
Noorwegen	177	0,6	159	0,6	150	0,7	145	0,8	142	1,0	118	1,2
Frankrijk	171	0,5	123	0,5	104	0,5	98	0,6	81	0,6	55	0,5
Spanje	143	0,5	122	0,5	61	0,3	59	0,3	44	0,3	29	0,3
Australië	134	0,4	120	0,5	83	0,4	81	0,5	64	0,4	46	0,4
Ierland	107	0,3	92	0,4	72	0,4	67	0,4	58	0,4	50	0,5
Bulgarije	94	0,3	73	0,3								
Denemarken	92	0,3	59	0,2	46	0,2	42	0,2	36	0,2	27	0,3
Brazilië	80	0,3	75	0,3	65	0,3	37	0,2	23	0,2	15	0,1
Oostenrijk	78	0,2	59	0,2	36	0,2	31	4,4	29	0,2	20	0,2
Tsjechië	70	0,2										
Israel	67	0,2	55	0,2	34	0,2	22	0,1	14	0,1	10	0,1
Verenigd Koninkrijk	62	0,2	62	0,2	62	0,3						
Roemenië	61	0,2	53	0,2	29	0,1						
De rest	1.186	3,8	980	3,8	831	4,2	712	4,1	597	4,1	207	2,0
Totaal	31.367	100,0	25.541	100,0	20179	100,0	17.533	100,0	14.466	100,0	10.250	100,0

Het is niet duidelijk waarom de provider het Verenigd Koninkrijk tweemaal in de lijst heeft opgenomen.

In 2011 bestond de rest uit nog 89 andere landen.

De Grafieken

De stichting

Onze pogingen om fondsen te werven voor de inrichting van de leegstaande bovenverdieping van het karottenfabriekje als een museum over de geschiedenis van de snuiffabricage, de specerijenmaaldery en de historie van het "Hiolen complex" zijn

voor een deel gehonoreerd. Van de G. Ph. Verhagen stichting en van de deelgemeente Kralingen-Crooswijk mochten we bijdragen ontvangen. De Erasmusstichting, het Oranjefonds, de provincie Zuid Holland, de Stichting Bevordering Volkskracht, Van Leeuwen Van Lignacfonds, het VSB fonds en deelname aan de Molenprijs van de vereniging de Hollandsche Molen hebben om diverse redenen ons verzoek niet ingewilgd.

Pogingen om de politiek meer te interesseren voor de het culturele erfgoed dat de molens vertegenwoordigen hadden wisselend succes. Voor de raad van de deelgemeente Kralingen-Crooswijk werden enkele presentaties verzorgd. Het betrof hier plannen die door het architectenbureau SO-studio belangenloos waren ontwikkeld. Deze presentaties werden zeer positief ontvangen. In het overleg met de betreffende ambtenaren om dit plan verder uit te werken werden zodanige eisen gesteld dat het niet tot verdere uitwerking is gekomen. Pogingen om de gemeenteraad en de wethouder van cultuur kennis te laten nemen van onze plannen liepen op niets uit.

Tot onze grote spijt moesten we constateren dat de gemeenteraad van Rotterdam bij de behandeling van de begroting 2012 het beleidsvoornemen heeft uitgesproken om de alle molens af te stoten.

Gelukkig waren leden van de deelraad Kralingen-Crooswijk en een aantal particuliere personen bereid om mee te denken hoe we meer belangstelling voor dit culturele erfgoed kunnen krijgen. Dit resulteerde in regelmatig overleg.

Door medewerking van het Noordelijk Scheepvaart Museum en het Museum Rotterdam konden we uit de collectie van het Niemeijers Tabaksmuseum een aantal historische snuiftabakflessen van de Gebroeders Hioolen aankopen.

Dit jaar werden we door de "European Route of Industrial Heritage" geaccepteerd als lid en worden vermeld in de route Productie en Handel.

Lippoel Leaf BV sponsorde ons ook dit jaar weer met giften in natura.

Ook dit jaar ontvingen we weer ambtenaren van de Voedsel en Waren Autoriteit die toezicht houden op de uitvoering van de tabakswet en controleurs van het Dienst Toezicht Gebouwen en de DCMR.

De verkoop van de snuif stabiliseerde zich dit jaar. De export naar onze vertegenwoordiger in Duitsland de SnuffStore Guenter Hartmann en BB Matrix Ltd in de V.S. nam in vergelijking met vorig jaar toe. De bestellingen van Snuff Ltd in Groot Britannië en Synchro in Polen vertoonden een opmerkelijke daling. De directe verkoop in de molen en internetbestellingen van particulieren vertoonden ook dit jaar weer een stijging. De totale omzet nam toch met zo'n 8% af.

Verkoopcijfers

Totale snuifverkoop per jaar in kilogrammen

2011	2010	2009	2008	2007
66,9	72,7	53,0	39,2	37,4

De winkelverkoop in onderstaande tabel betreft alle directe verkopen in de molens of via de internetsite aan particulieren en binnenlandse tabaksdetaillisten van dit jaar. De export betreft verkopen aan buitenlandse wederverkopers. De Mentholin, Potpourri No. 1 en Potpourri No. 2 zijn tabaksvrije snuifsoorten. De cijfers geven het aantal grammen weer.

Soort snuif	Winkel verkoop	Export Duitsland	Export V.K.	Export V.S.	Export Polen	Totaal
Latakia	2.940,0	5.800,0	500,0	2.600,0	0,0	11.840,0
Oranje	800,0	1.400,0	500,0	0,0	0,0	2.700,0
Pepermunt	2.050,0	600,0	500,0	1.400,0	0,0	4.550,0
A/P	1.490,0	1.800,0	400,0	2.400,0	0,0	6.090,0
Choco-L	125,0	800,0	0,0	0,0	500,0	1.425,0
Chococreame-L	325,0	800,0	0,0	0,0	500,0	1.625,0
Chocomint-L	100,0	600,0	0,0	0,0	500,0	1.200,0
Subtotaal	7.830,0	11.800,0	1.900,0	6.400,0	1.500,0	29.430,0
Macuba	890,0	1.900,0	500,0	200,0	0,0	3.490,0
Pompadour	552,5	1.000,0	500,0	300,0	0,0	2.352,5
Prins Regent	350,0	1.200,0	500,0	700,0	0,0	2.750,0
Hollandse Bolongaro	1.752,5	1.400,0	500,0	400,0	0,0	4.052,5
Bon Bon	525,0	737,5	500,0	800,0	0,0	2.562,5
Musino	565,0	600,0	37,5	800,0	250,0	2.252,5
Mettaijer	815,0	600,0	37,5	1.700,0	250,0	3.402,5
Gingerbread Snuff	787,5	1.125,0	25,0	2.300,0	250,0	4.487,5
Limburger tabak	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	25,0
Choco	250,0	800,0	500,0	400,0	0,0	1.950,0
Chococreame	452,5	2.200,0	500,0	500,0	0,0	3.652,5
Chocomint	225,0	900,0	500,0	300,0	0,0	1.925,0
Subtotaal	7.165,0	12.487,5	4.100,0	8.400,0	750,0	32.902,5
Mentholin	315,0	1.200,0	200,0	600,0	0,0	2.315,0
Potpourri No. 1	62,5	750,0	400,0	200,0	0,0	1.412,5
Potpourri No. 2	102,5	325,0	0,0	200,0	250,0	877,5
Subtotaal	480,0	2.275,0	600,0	1.000,0	250,0	4.605,0
Totaal	15.475,0	26.562,5	6.600,0	14.800,0	2.500,0	66.937,5

De verkoop van "met windkracht gemalen" kaneel is dit jaar gestabiliseerd. We verkochten dit jaar 386 busjes à 50 gram en daarnaast nog onverpakt 3,5 kg.

Allen die een bijdrage hebben geleverd ten behoeve van Stichting de Kralingse Snuif en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie willen wij hier hartelijk danken voor hun inspanning.

Financieel jaarverslag

1. Balans per 31 december 2011 van De Stichting de Kralingse Snuif- en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie

Aktiva		Balans	
		Passiva	
Giro	€ 1.058,24	Eigen vermogen	€ 19.915,49
Rabo	€ 2.743,68	Crediteuren	€ 0,00
Kas	€ 60,65		
Rabo spaarrekening	€ 16.052,92		
Debiteuren	€ 0,00		
	€ 19.915,49		€ 19.915,49

2. Resultatenrekening over 2011 van De Stichting de Kralingse Snuif- en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie

Uitgaven		Inkomsten	
Gereedschappen en materialen		Sponsoren	
overig	€ 15,29	Verhagen Stichting*	€ 1.000,00
aankopen uit tabaksmuseum	€ 238,00	Deelgemeente Kralingen-Crooswijk*	€ 500,00
aankopen uit collectie Hubee	€ 57,76		
	€ 311,05		€ 1.500,00
Productiekosten snuiftabak		Inkomsten	
grondstoffen	€ 570,90	donateurs	€ 200,00
accijns	€ 476,25	verkoop snuif	€ 5.819,96
porto- en verpakkings kosten	€ 1.046,00	verkoop overig	€ 241,70
webshop	€ 55,01	rente spaarrekening	€ 194,60
	€ 2.148,16		€ 6.456,26
Presentatie kosten			
website	€ -		
Stg Nederlandse Tabakshistorie	€ 50,00		
Vereniging Musea Rotterdam	€ 25,00		
overige presentatie kosten	€ 56,34		
	€ 131,34		
Overige kosten			
heffing kamer van koophandel	€ 26,64		
bankkosten	€ 213,06		
diverse kosten	€ 465,36		
	€ 705,06		
Overschot boekjaar 2011	€ 4.660,65		
	€ 7.956,26		€ 7.956,26

* sponsor bedrag ontvangen voor project 'Leve de Kralingse molens'

3. Begroting voor 2012 van De Stichting de Kralingse Snuif- en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie

Uitgaven		Inkomsten	
Gereedschappen en materialen		Sponsoren	
overig	€ 100,00	-	€ -
	€ 100,00		€ 0,00
Productiekosten snuiftabak		Inkomsten	
grondstoffen	€ 1.000,00	donateurs	€ 100,00
accijns	€ 500,00	verkoop snuif	€ 5.000,00
porto- en verpakkings kosten	€ 1.200,00	verkoop overig	€ 200,00
webwinkel	€ 500,00	rente spaarrekening	€ 200,00
	€ 3.200,00		€ 5.500,00
Presentatie kosten			
website	€ 50,00		
nieuwsbrief/jaarverslag	€ 50,00		
overig	€ 100,00		
	€ 200,00		
overigen			
heffing kamer van koophandel	€ 50,00		
bankkosten	€ 250,00		
overig	€ 500,00		
reservering karottenfabriekje	€ 2.000,00		
	€ 2.800,00		
	€ 6.300,00	Tekort boekjaar 2012	€ 800,00
			€ 6.300,00

4. Toelichting begroting voor 2012 van De Stichting de Kralingse Snuif- en Specerijen Compagnie De Ster en De Lelie

De €1500,- die ontvangen werden van sponsoren zullen, samen met de reservering van €2000,-, worden aangewend voor activiteiten die het inwendige van de molens naar buiten toe meer bekendheid zullen geven.